

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ”

(для спеціалістів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено кандидатом економічних наук, професором *А. В. Калиною*

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом
(протокол № 12 від 03.12.03)

Перезатверджено на засіданні кафедри управління персоналом
(протокол № 11 від 04.10.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Калина А. В. Навчальна програма дисципліни “Державне регулювання зайнятості” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 23 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Державне регулювання зайнятості”, теми контрольних робіт (рефератів), питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Політика зайнятості пов'язана зі станом економіки країни. З поглибленням ринкових перетворень у нашій державі загострилися проблеми працевлаштування, безробіття, часткової та неповної зайнятості. Певна частина працівників повністю втратили роботу, тисячі підприємств працюють неповний робочий день чи тиждень, що, впливаючи на виплату заробітної плати, негативно відбивається на рівні життя населення. Суспільство намагається не залишати без соціальної підтримки тих, хто втратив роботу. Законодавчо визначені права безробітних, розміри компенсації та гарантії при втраті роботи. Створено загальнонаціональну державну службу зайнятості, на яку покладено облік вільних робочих місць і громадян, які звертаються з питань працевлаштування та надання послуг, пов'язаних із забезпеченням зайнятості. Держава залучає до вирішення проблем зайнятості органи державної виконавчої влади, профспілкові об'єднання, об'єднання роботодавців, підприємців.

Мета і завдання навчальної дисципліни “Державне регулювання зайнятості” — дати студентам системні знання з теорії зайнятості населення, її використанні в державній політиці управління зайнятістю, правових основ і державної практики управління зайнятістю.

Для студентів денної форми навчання на вивчення дисципліни відведено 108 годин, з яких 20 годин — лекції, 16 — практичні заняття, 12 — індивідуальна робота та 60 годин — самостійна робота студента.

Формою підсумкового контролю знань студентів є залік у письмовій формі.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ”

№ пор.	Назва теми
1	Державна політика зайнятості в Україні на сучасному етапі
2	Зайнятість населення і ринок праці
3	Державне управління зайнятістю і ринковий механізм
4	Правове забезпечення державного регулювання зайнятості в Україні
5	Соціальне партнерство і соціальні проблеми зайнятості
6	Економічні механізми державного регулювання зайнятості
7	Адміністративно-організаційні складові регулювання зайнятості
8	Інформаційне і наукове забезпечення державного управління зайнятістю
9	Загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття
10	Державне регулювання зайнятості в країнах з розвинутою ринковою економікою
11	Нестандартні форми зайнятості в умовах ринку

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ”

Тема 1. Державна політика зайнятості в Україні на сучасному етапі

Державна політика зайнятості як складова соціальної та економічної політики. Мета і завдання державної політики зайнятості. Основні принципи державної політики зайнятості. Місце проблем зайнятості у внутрішній та зовнішній політиці держави.

Сучасне поняття зайнятості. Законодавче визначення зайнятості в Україні. Економічна і соціальна сутність зайнятості. Єдність економічного, соціального та демографічного змісту зайнятості.

Тема 2. Зайнятість населення і ринок праці

Поняття “зайнятість”. Ознаки, за якими категорії громадян відносять до зайнятого населення. Види зайнятості. Ринок праці та

безробіття. Економічна ситуація, що призводить до появи безробіття. Рівень зайнятості та рівень безробіття.

Ринок праці як сфера здійснення зайнятості, відтворення робочої сили і суспільного поділу праці.

Особливості і функції внутрішнього ринку праці. Дисбаланс на ринку праці. Маркетинг і регулювання ринку праці.

Трудодефіцитний, трудонадлишковий і рівноважний ринок праці. Трудозберігаюча функція зайнятості.

Двоїстість ринку праці. Різниця між первинним і вторинним ринками праці та її практичне значення.

Гнучкість і жорсткість ринку праці. Зв'язок між гнучкістю ринку праці та гнучкістю соціально-трудових відносин. Чинники гнучкості ринку праці – розвинуте конкурентне середовище, раціональні витрати на робочу силу, інтеграція у світовий ринок.

Концептуальний поділ зайнятості (повна, глобальна, примусова зайнятість). Класифікація основних форм зайнятості за організацією робочого часу, за стабільністю трудової діяльності, за статусом. Продуктивна, ефективна, нерегламентована зайнятість. Економічне і соціальне значення цих форм зайнятості.

Особливості нелегальної та нерегламентованої форм зайнятості.

Організаційно-технологічний процес виробництва і стан виробничих відносин як умови застосування різновидів гнучких форм зайнятості.

Причини жорсткості та дискримінації на ринку праці України.

Питання для самостійного вивчення

1. Радикальне реформування економіки і актуальні проблеми зайнятості.
2. Ринок праці в сучасних умовах. Дисбаланс ринку праці.
3. Проблеми поліпшення системи управління трудовими ресурсами.
4. Гнучкість та жорсткість ринку праці.

Література [1–3; 6; 18; 33; 42; 46; 50; 55; 63; 65; 72; 73]

Тема 3. Державне управління зайнятістю і ринковий механізм

Функції держави на ринку праці. Склад органів державного регулювання зайнятістю. Міністерство праці і соціальної політики України, його функції, права і обов'язки в галузі зайнятості і

соціального захисту безробітних, методи впливу на попит і пропозицію праці, взаємодія з іншими органами державного управління.

Система державної служби зайнятості (ДСЗ) як основна складова інфраструктури ринку праці. Функції, права, обов'язки ДСЗ, чим вони визначаються. Структура та статус ДСЗ. Міжнародні принципи, на яких базується діяльність ДСЗ. Взаємодії ДСЗ з іншими органами державної влади і суб'єктами інфраструктури ринку праці та підприємствами. Кадри системи ДСЗ, їх підготовка та підвищення кваліфікації. Оцінка ефективності роботи системи ДСЗ і показники її діяльності.

Ринковий механізм регулювання зайнятості. Попит і пропозиція праці як функція заробітної плати. “Хрест Маршала” як графічний вигляд ринкового механізму регулювання зайнятості. Цінова (ринкова) рівновага на ринку праці.

Інституціональний механізм регулювання ринку праці як протизвага некерованим процесам ринкового механізму. Лінії зв'язку суб'єктів соціально-трудоких відносин, їх зміст і спрямованість до проблеми зайнятості.

Заходи держави щодо регулювання зайнятості. Основні принципи регулювання зайнятості. Важелі.

Міграція працездатного населення. Організація сезонних робіт.

Джерела та принципи фінансування заходів із соціального захисту населення від безробіття. Реформування системи соціального захисту безробітних.

Використання ринкового механізму в справі державного регулювання зайнятості. Вплив на зайнятість зростання виробництва суспільних благ інших платежів (трансфертів, субсидій і податків). Основні елементи державного регулювання зайнятості.

Питання для самостійного вивчення

1. Методичні передумови розробки програми зайнятості населення.
2. Державна програма зайнятості: цілі, завдання та основний зміст.
3. Міграційні процеси та їх роль в управлінні зайнятістю.
4. Регіональні проблеми управління зайнятістю населення.

Література [1–3; 10; 11; 17; 19; 52–54; 57; 60; 62; 71]

Тема 4. Правове забезпечення державного регулювання зайнятості в Україні

Конституція України, Кодекс законів про працю України, закони України “Про зайнятість населення”, “Про право громадян на вільний вибір виду діяльності”, “Про гарантію права на працю”, “Про заборону примусу до праці у будь-якій формі”.

Передумови розвитку ринку вільної робочої сили.

Право громадян України на професійну діяльність за кордоном.

Законодавство України про основні принципи державної політики зайнятості населення.

Права громадян України та іноземців щодо зайнятості та соціального захисту, викладені у статтях 24, 26, 36, 39, 40, 42–44, 46 Конституції України.

Закон України “Про зайнятість населення”, причини його багаторазового коригування, відповідність міжнародним нормам. Основні принципи зайнятості, закладені в законі: виключне право громадян розпоряджатися своїми здібностями до праці, відповідальність держави за створення умов для реалізації прав громадян на працю, підходяща робота. Додаткові гарантії зайнятості для окремих категорій населення. Компенсації і гарантії при втраті роботи.

Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”. Принципи страхування. Фонд загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, джерела його утворення, напрями витрат. Обчислення страхового стажу. Розміри допомоги по безробіттю. Допомога в період професійної підготовки. Дотація роботодавцю на створення нових робочих місць. Забезпечення незастрахованих осіб.

Інші нормативні документи, що затверджені Кабінетом Міністрів України, регулюють зайнятість і безробіття.

Контроль за дотриманням законодавства України про зайнятість населення.

Питання для самостійного вивчення

1. Права громадян України на працю і працевлаштування.
2. Конвенція Міжнародної організації праці (МОП) про підтримку зайнятості та захист від безробіття.
3. Практика використання законодавства про зайнятість населення.

Література [2–4; 9; 23; 28; 35; 36; 40; 52; 64]

Тема 5. Соціальне партнерство і соціальні проблеми зайнятості

Сутність поняття “соціальне партнерство” та його складові.

Профспілки — основний суб’єкт соціального партнерства. Функції профспілок і першочергові завдання. Профспілки та соціально-трудова відносина. Профспілки і страйк. Моделі колективних переговорів і страйку. Модель Чемберлена, модель Хікса, модель Ашенфельтера-Джонсона.

Нова роль і функції профспілок України. Проблеми профспілок України та протиріччя в їх діяльності. Координаційні комітети сприяння зайнятості — організаційна форма прийняття узгоджених рішень по здійсненню політики зайнятості. Участь місцевих органів державної виконавчої влади в підготовці територіальних програм зайнятості та здійснення заходів з їх впровадженню в життя.

Участь професійних спілок у здійсненні заходів щодо сприяння зайнятості населення України.

Участь підприємств різних форм власності, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості.

Тема 6. Економічні механізми державного регулювання зайнятості

Особливості кредитно-грошової політики України на сучасному етапі та її роль в скороченні рівня безробіття. Податкова політика та добробут населення. Взаємозв’язок податкової політики та зайнятості. Національна програма обслуговування платників податків.

Підвищення рівня зайнятості та добробуту громадян через реформування оплати праці та пенсійного забезпечення.

Питання для самостійного вивчення

1. Основні принципи та нормативно-правова база кредитно-грошової політики України.
2. Податковий кодекс України: сьогодні та в майбутньому.
3. Сучасні концепції оплати праці.

Література [6; 32; 33; 67]

Тема 7. Адміністративно-організаційні складові регулювання зайнятості

Сутність адміністративно-організаційних складових регулювання зайнятості. Механізм зупинення вивільнення працівників за певних умов з окремих підприємств. Єдина технологія обслуговування незайнятого населення (ЄТОНН).

Сутність активної і пасивної політики держави в галузі зайнятості. Активні заходи держави на ринку праці та джерела їх здійснення. Профорієнтація, профпідготовка, перекваліфікація і підвищення кваліфікації персоналу в системі активних заходів державного регулювання зайнятості, їх роль і недоліки, що мають місце в Україні.

Роль громадських робіт у заходах із запобігання безробіття. Розширення сфери докладання праці за рахунок введення в дію нових робочих місць і поширення гнучких форм зайнятості. Державне сприяння самозайнятості.

Сутність і вплив на зайнятість пасивних методів.

Раціональне співвідношення витрат на активні та пасивні заходи. Трудова активність, трудова мобільність і міграція населення. Політика трудової міграції як складова політики зайнятості в державі. Показники трудової активності, трудової мобільності та міграції. Позитивні та негативні наслідки трудової міграції.

Державна та регіональні програми зайнятості. Їх організація, підготовка, зміст і спрямованість, моніторинг виконання, роль профспілок і підприємців у розробці програм зайнятості. Реєстр населення та його роль у регулюванні процесу зайнятості.

Питання для самостійного вивчення

1. Розвиток активних заходів держави на ринку праці.
2. Моніторинг соціально-трудових відносин.

Література [36; 62; 64; 67]

Тема 8. Інформаційне і наукове забезпечення державного управління зайнятістю

Еволюція інформаційного забезпечення державного регулювання зайнятості в Україні. Комп'ютеризація інформаційно-аналітичного процесу в державній службі зайнятості. Єдина інформаційно-автоматизована система "Служба зайнятості".

Методи інформаційного забезпечення державного регулювання зайнятості. Державна (адміністративна) статистична звітність, сфера її застосування, переваги і недоліки.

Вибіркове обстеження домогосподарств з питань економічної активності населення, сфера застосування результатів, переваги і недоліки, метод вибіркового перевірок суб'єктів господарювання державною службою зайнятості.

Міжнародні норми адміністративної статистичної звітності.

Абсолютні та відносні показники зайнятості населення.

Наукове забезпечення державного регулювання зайнятості населення в Україні. Наукові установи України, які займаються проблемами ринку праці та зайнятості.

Моніторинг зайнятості. Зміст і застосування форм державної статистичної звітності 1-ПН; 2-ПН; 3-ПН; 4-ПН. Теоретико-методологічний аналіз проблем зайнятості — завдання, рівні пряму аналізу.

Тема 9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття

Документи МОП про соціальний захист працівників з неповною зайнятістю.

Часткове безробіття в Україні: реальність і проблеми.

Закон України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”.

Умови та тривалість виплати матеріального забезпечення на випадок безробіття.

Умови та розмір виплати матеріальної допомоги у період професійної підготовки та перепідготовки незайнятих громадян.

Порядок обчислення розміру допомоги по безробіттю.

Відповідальність безробітного у разі порушення законодавства про зайнятість, вимог і рекомендацій державної служби зайнятості.

Управління страхуванням на випадок безробіття.

Функції державної служби зайнятості як виконавчої дирекції Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Питання для самостійного вивчення

1. Сутність і необхідність соціального захисту населення.
2. Зміст Рекомендації МОП про соціальний захист працівників.

3. Досвід зарубіжних країн у питанні соціального страхування на випадок безробіття.
4. Основні положення та порядок обчислення розміру допомоги по безробіттю.
5. Умови виплати матеріальної допомоги по безробіттю.

Література [2–4; 11; 20; 22; 26; 30; 33; 35; 36; 40; 41; 52; 56; 61; 62; 69; 72; 73]

Тема 10. Державне регулювання зайнятості в країнах з розвинутою ринковою економікою

Державне регулювання зайнятості в розвинених країнах з ринковою економікою.

Роль Міжнародної організації праці (МОП) та Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) в забезпеченні зайнятості трудящих.

Регулювання ринку праці у Франції.

Роль Федерального відомства з питань праці в управлінні зайнятістю в ФРН.

Державне регулювання зайнятості в Італії та Іспанії.

Державне регулювання зайнятості у США та Японії.

Роль служби зайнятості у регулюванні ринку праці в Канаді.

Управління перерозподілом робочої сили при переході до ринкової економіки в країнах Східної Європи.

Питання для самостійного вивчення

1. Державне регулювання зайнятості та його місце в сучасних умовах.
2. Європейське економічне співтовариство та його роль у забезпеченні зайнятості трудящих.
3. Міграція населення, її соціально-економічні наслідки та методи управління нею.

Література [6; 8; 27; 29; 35; 41; 46; 47; 52; 58]

Тема 11. Нестандартні форми зайнятості в умовах ринку

Сутність нестандартних форм зайнятості.

Інформаційні технології та зайнятість.

Сучасні міжнародні аспекти проблем зайнятості та безробіття в промислово розвинених країнах.

Самостійна зайнятість та індивідуальна трудова діяльність.
Індивідуальність трудового навчання.

Питання для самостійного вивчення

1. Основні групи режиму праці.
2. Робота МОП щодо організації самостійної зайнятості та індивідуальної трудової зайнятості.
3. Тимчасова зайнятість та її типи.

Література [8; 29; 33; 34; 45–47; 52; 66; 70]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (РЕФЕРАТИВ)

1. Аналіз законодавчих актів України про правові, економічні та організаційні основи зайнятості населення.
2. Основні принципи державної політики зайнятості населення України на сучасному етапі.
3. Реформування джерел і принципів фінансування заходів із соціального захисту населення від безробіття.
4. Програма зайнятості населення (за матеріалами місцевої територіальної програми зайнятості).
5. Вплив переселення та сезонної міграції на вирішення проблем зайнятості.
6. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості.
7. Громадські роботи та їх впровадження в Україні.
8. Професійна орієнтація, підготовка та перепідготовка незайнятого населення.
9. Заходи служби зайнятості щодо забезпечення особливих гарантій вивільнюваним працівникам.
10. Заходи держави щодо соціального захисту працівників, вивільнюваних у зв'язку із закриттям (ліквідацією) вугледобувних і вуглепереробних підприємств.
11. Контроль і відповідальність за порушення законодавства про зайнятість населення.
12. Порівняльний аналіз виплати і порядку обчислення розміру допомоги по безробіттю в Україні та інших державах.
13. Неповна зайнятість і проблеми соціального захисту від часткового безробіття.

14. Основні принципи обов'язкового соціального страхування на випадок безробіття.
15. Державне регулювання зайнятості у країнах з розвинутою ринковою економікою.
16. Розробка пропозицій щодо вдосконалення роботи місцевого центру зайнятості.
17. Аналіз становища на ринку праці своєї області (міста) за підсумками року (півріччя) і визначення перспективи зайнятості населення.
18. Місце профспілок у вирішенні проблеми зайнятості.
19. Державна служба зайнятості як централізований орган виконавчої влади.
20. Координація діяльності підприємств, установ і організацій міста у сфері зайнятості.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття “зайнятість” з соціальних і економічних позицій суспільства та її види.
2. Рівень зайнятості та рівень безробіття. Економічна ситуація, що призводить до виникнення та розвитку безробіття.
3. Джерела та принципи фінансування заходів із соціального захисту населення від безробіття.
4. Державна та регіональні програми зайнятості: їх зміст, організація підготовка та спрямованість.
5. Соціальне партнерство та проблема зайнятості.
6. Участь місцевих органів самоврядування в підготовці територіальних програм зайнятості населення.
7. Міграція працездатного населення.
8. Законодавство України про основні принципи державної політики зайнятості населення.
9. Перспективи розвитку ринку вільної робочої сили.
10. Сутність і об'єктивний характер трудозберігаючої функції зайнятості.
11. Організаційно-економічні форми трудозбереження.
12. Визначення і аналіз критеріїв реалізації трудозберігаючої функції зайнятості.
13. Двоїтий характер прихованої (нерегламентованої) зайнятості та її вплив на трудозбереження.

14. Місце і роль державної системи організації зайнятості населення у трудовозбереженні.
15. Модель зайнятості та становлення глобального ринку праці.
16. Індивідуалізація трудового навантаження, режиму роботи та умов праці.
17. Формування моделі індивідуалізованої нестандартної зайнятості.
18. Характеристика моделі стандартизованої «повної» зайнятості.
19. Процес інтернаціоналізації світової економіки та створення глобального ринку праці.
20. Нестандартні форми зайнятості у промислово розвинених країнах.
21. Основні принципи державної політики зайнятості населення України на сучасному етапі.
22. Громадські роботи та їх впровадження в Україні.
23. Контроль і відповідальність за порушення законодавства України про зайнятість населення.
24. Основні принципи обов'язкового соціального страхування на випадок безробіття.
25. Місце профспілок у вирішенні проблем зайнятості.
26. Державне регулювання зайнятості у країнах з розвинутою ринковою економікою.
27. Професійна орієнтація, підготовка та перепідготовка.
28. Участь установ, підприємств різних форм власності та організацій у реалізації державної політики зайнятості.
29. Засоби запобігання безробіттю у країнах з розвинутою ринковою економікою і в Україні.
30. Сучасні тенденції розвитку ринку праці України.
31. Роль служби зайнятості в регулюванні ринку праці.
32. Управління перерозподілом робочої сили в умовах міжсистемної економіки.
33. Механізм державного регулювання зайнятості населення в Україні (активні і пасивні напрями впливу на ринок праці).
34. Компенсації та гарантії при втраті роботи.
35. Участь служби зайнятості в забезпеченні додаткових гарантій зайнятості для окремих категорій населення.
36. Порядок обчислення розміру допомоги по безробіттю та умови її виплати.
37. Раціональна зайнятість та її критерії.
38. Роль, значення та основні принципи функціонування бірж праці.

39. Основні форми прояву трудового потенціалу в умовах ринку.
40. Основні економічні важелі механізму ринку праці та методи їх регулювання.
41. Міграція трудових ресурсів і фактори, що її зумовлюють.
42. Трудовий потенціал і трудові ресурси.
43. Трудовий потенціал через призму соціально-економічних, соціально-демографічних, медико-біологічних і психофізичних якостей.
44. Часова і вартісна форми трудового потенціалу.
45. Суть механізму стимулювання створення гнучкого ринку праці.
46. Основні завдання служби зайнятості в Україні.
47. Економічні та соціальні наслідки безробіття.
48. Реакція ринку праці на регулювання мінімальної заробітної плати.
49. Дискримінація ринку праці та її вимірювання.
50. Методи зниження темпів інфляції заробітної плати при існуючому рівні безробіття.
51. Основні етапи вдосконалення систем управління трудовими ресурсами на підприємстві.
52. Показники еластичності ринку праці, що визначають ступінь впливу соціально-економічних факторів на динаміку попиту та пропозиції на ньому.
53. Сутність і специфічність форм “нестандартної” зайнятості.
54. Методи та підходи до стимулювання зайнятості.
55. Інформаційна технологія і зайнятість у сучасних економічних умовах.
56. Сучасні міжнародні аспекти проблем зайнятості та безробіття в промислово розвинених країнах.
57. Система заходів для поліпшення ситуації із зайнятістю, розроблені міжнародними організаціями.
58. Показники зарегульованості ринку праці в країнах з розвинутою ринковою економікою.
59. Формування моделі індивідуалізованої, нестандартної зайнятості.
60. Сутність і зміст комплексного підходу до управління зайнятістю.
61. Проблеми зайнятості у країнах — членах Європейського економічного співтовариства.

62. Державне регулювання зайнятості в США.
63. Служба зайнятості в Канаді.
64. Федеральна служба зайнятості в Росії.
65. Вирішення проблеми зайнятості в країнах Східної Європи при переході до ринкової економіки.
66. Розкрийте значення поняття “соціальне партнерство”. Участь соціальних партнерів у керівництві Фондом загальнообов’язкового державного страхування України на випадок безробіття.
67. Участь професійних спілок України у здійсненні заходів щодо сприяння зайнятості населення.
68. Роль місцевих органів державної виконавчої влади в здійсненні політики зайнятості.
69. Функції та права державної служби зайнятості як виконавчої дирекції Фонду загальнообов’язкового державного страхування України на випадок безробіття.
70. Роль координаційних комітетів сприяння зайнятості населення в здійсненні політики зайнятості.
71. Моделі ринку праці.
72. Державне регулювання зайнятості в промислово розвинених країнах.
73. Місце профспілок у вирішенні проблем зайнятості.
74. Сезонна міграція в Україні.
75. Передумови розвитку ринку вільної робочої сили.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Конституція* України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — С. 141.
2. *Закон* України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 2 березня 2000 р. // *Голос України*. — 2000. — 11 квіт. — № 64.
3. *Закон* України “Про зайнятість населення” від 1 березня 1991 р. (із змін. і допов., внесеними Законами від 18 грудня 1991р.; 17 листопада 1992 р.; 14 жовтня 1994 р.; 22 грудня 1995 р.; 14 лютого 1996 р.; 17 грудня 1996 р.; 21 листопада 1997 р.) // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14. — С. 171; 1992. — № 12. — С. 169; 1993. — № 2. — С. 3; 1994. —

- № 45. — С. 408; 1996. — № 3. — С. 11; 1996. — № 9. — С. 42; 1998. — № 11–12. — С. 44.
4. Закон України “Про колективні договори і угоди”.
 5. Закон України “Про мінімальний споживчий бюджет”.
 6. Закон України “Про оплату праці”.
 7. Закон України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” від 21 березня 1998 р. (із змін. і допов., внесеними згідно із Законом України від 14 жовтня 1994 р.) // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 21. — С. 252.
 8. Закон України “Про підприємництво”.
 9. Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”.
 10. Закон України “Про професійно-технічну освіту”.
 11. Основні напрямки соціальної політики на період до 2004 року: Схвалено Указом Президента України від 24 травня 2000 р. № 717/2000 // Уряд. кур’єр. — 2000. — 31 трав. (№ 97); Орієнтир. — 2000. — № 97.
 12. Про затвердження положень про застосування Закону України “Про зайнятість населення”: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 6.
 13. Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України і Українським союзом промисловців і підприємців та профспілковими об’єднаннями України на 1997–1998 рр. // Уряд. кур’єр. — 1997. — 11 листоп.
 14. Кодекс законів про працю України // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / Відп. ред. В. М. Вакуленко, О. П. Товстенко. — К.: Юрінком Інтер, 1997. — 1040 с.
 15. Концепція державної системи професійної орієнтації населення: Схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1994 р. № 48 // Людина і праця. — 1994. — № 4.
 16. Концепція професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації незайнятого населення: Схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1996 р. № 150 // ЗП України. — 1996. — № 6. — С. 200.
 17. Положення про державну службу зайнятості: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 1991 р. № 47 (із змін., внесеними постановами Кабінету Міністрів

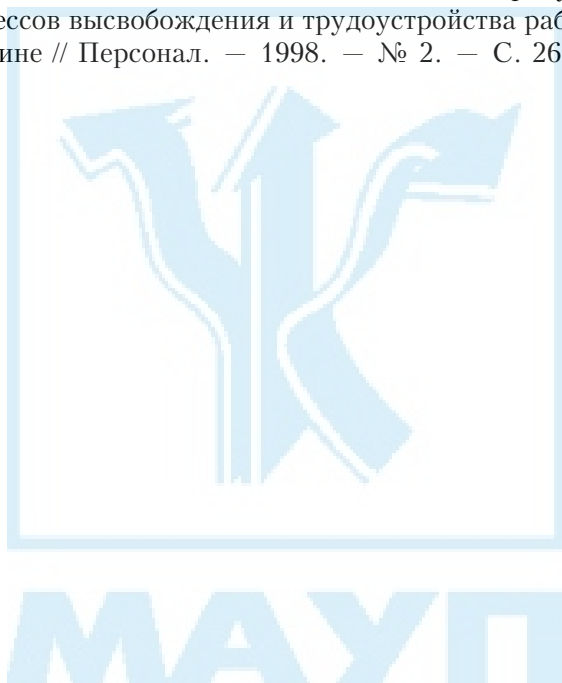
- України від 29 квітня 1993 р. і 4 вересня 1998 р.) // ЗП УРСР. — 1991. — № 6. — С. 50; ЗП України. — 1993. — № 10. — С. 200; Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
18. *Положення* про організацію роботи щодо сприяння зайнятості населення в умовах масового звільнення працівників: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. № 1090 // Праця і зарплата. — 1994. — № 1.
 19. *Положення* про порядок бронювання на підприємствах, в організаціях і установах робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 7.
 20. *Положення* про порядок надання безпроцентної позики безробітним для зайняття підприємницькою діяльністю: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 6.
 21. *Положення* про порядок організації сезонних робіт: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 7.
 22. *Положення* про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 7.
 23. *Положення* про порядок подання матеріальної допомоги по безробіттю: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 7.
 24. *Положення* про порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних, виплат допомоги по безробіттю, а також умови подання матеріальної допомоги в період професійної підготовки та перепідготовки: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. М-ва праці та соц. політики України. — 1998. — № 6.
 25. *Положення* про робоче місце інваліда і про порядок працевлаштування інваліда: Затв. постановою Кабінету Міністрів

- України від 3 травня 1995 р. № 1314 // ЗП України. — 1995. — № 7. — С. 181.
26. *Інструкція* про порядок виплати громадянам матеріальної допомоги в період професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості: Затв. наказом М-ва праці та соц. політики України від 28 вересня 1998 р. № 161 // Юрид. вісн. України. — 1998. — 19–25 листоп.
 27. *Адамчук В. В., Романов О. В., Сорокина М. Е.* Экономика ресурсов для труда. — М.: ЮНИТИ, 1999. — 403 с.
 28. *Афанасьев В. Г.* Научное управление обществом. — М.: Мысль, 1970. — 32 с.
 29. *Базилук А. В.* Социальная защита населения. — К.: Знание, 1992.
 30. *Бандур С. І., Дудник В. І.* Ринок праці і проблеми соціального захисту населення Міжвузівський збірник. — 1993. — Вип. 1. — С. 4–8.
 31. *Библиотека* управляющего персоналом: мировой опыт. Управление занятостью и организация трудоустройства: Обзорная информация / Сост. В. И. Яровой; Под ред. Г. В. Щёкина. — К.: МАУП, 1995. — 176 с.
 32. *Бойко Ю.* Розмежування правового ринку праці в Україні // Право України. — 1996. — № 5.
 33. *Бондарь И. К.* Рынок труда и безработица. — К.: УДЭНТЗ, 1992.
 34. *Брагин Д.* Новые формы занятости и информационные технологии // Вопр. экономики. — 1998. — № 2. — С. 153–158.
 35. *Гаврилина А. К.* Законодательство о занятости населения в государствах СНГ (Аналитический обзор) // Право и экономика. — 1998. — № 6. — С. 111–115.
 36. *Гаврилина А.* Практика применения законодательства о занятости населения // Человек и труд. — 1995. — № 2. — С. 4–9.
 37. *Ганслі Теренс.* Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. — К.: Основи, 1995.
 38. *Головко М. Л., Пастухов В. П.* Зайнятість населення України. — К., 1998. — 380 с.

39. *Гончаров В., Бунин В.* Общественные работы: зарубежный опыт // Человек и труд. — 1993. — № 6.
40. *Горелов Н. А.* Экономика трудовых ресурсов: Учеб. пособие для вузов. — 2-е изд. — М.: Высш. шк., 1989. — 207 с.
41. *Горілий А. Г.* Економіка ринків праці. — Тернопіль, 1998.
42. *Грачев М.* Современные тенденции формирования рынков труда в странах с развитой рыночной экономикой // Вопр. экономики. — 1991.
43. *Грішкова О.* Проблеми ринкової трансформації освіти та професійної підготовки // Україна: аспекти праці. — 1998. — № 1. — С. 26–28.
44. *Дисбаланс* между спросом и предложением. Данные государственной службы занятости о положении на рынке труда Украины // Персонал. — 1998. — № 2. — С. 29.
45. *Европейский союз.* Новый этап интеграции / ИНИОН РАН, 1996. — 151 с.
46. *Ерасов В. В., Скворцов Н. Н.* Как избежать массовой безработицы? — К., 1994.
47. *Ерасов В. В., Скворцов Н. Н.* Формирование рынка труда. Зарубежный опыт. — К., 1991.
48. *Ерасов В. В., Иванова Н. И.* Государственная программа занятости населения-93. Достижения и просчеты — Человек и работа // Информ. бюл. М-ва труда Украины. — 1994. — № 5. — С. 9–13.
49. *Зайнятість* та ринок праці // Міжвідомчий науковий збірник НЦ ЗРП НАН і Міністерства праці України. — К.: АТ “Українська видавнича група”, 1995. — Вип. 3. — 255 с.
50. *Заславский И.* К новой парадигме рынка труда // Вопр. экономики. — 1998. — № 2. — С. 83–95.
51. *Казановський А. В., Колот А. М.* Соціальне партнерство на ринку праці. — Краматорськ: Нац. центр продуктивності, 1995.
52. *Калина А. В.* Организация и оплата труда в условиях рынка. — К.: МАУП, 1997.
53. *Конвенция* о содействии и защите от безработицы // Человек и труд. — 1992. — № 2. — С. 31–38.
54. *Кравченко И. С.* Пропозиції щодо законодавчого запровадження гарантій та соціального захисту громадян, які

- перебувають у стані вимушеної неповної зайнятості: Наук. звіт. — К., 1995. — 54 с.
55. *Кравченко І. С.* Трудозберігаюча функція зайнятості. — К.: Ін-юре, 1998. — 356 с.
56. *Макконнел К. Р., Брю С. Л.* Экономикс. — М.: Республика, 1992. — Гл. 10.
57. *Невідкладні заходи щодо прискорення реформ і виведення економіки України з кризи: Схвалено Розпорядженням Президента України від 18.08.97 № 298/97-рп // Уряд. кур'єр.* — 1997. — 23 серп. — № 155–156.
58. *Нестандартные формы занятости в промышленно развитых странах.* — М., 1999. — 190 с.
59. *Никифорова А. А.* Рынок труда: занятость и безработица. — М.: Междунар. отношения, 1991. — 100 с.
60. *Ониквиенко В. В.* и др. Программно-целевое управление воспроизводством трудовых ресурсов. — К.: Наук. думка, 1983.
61. *Пам'ятка роботодавцю / Державна служба зайнятості; Київський міський центр зайнятості населення.* — К., 2000. — 15 с.
62. *Пастухов В.* Правові проблеми ринку праці в Україні // Право України. — 1996. — № 5. — С. 30–33.
63. *Петюх В. М.* Ринок праці та зайнятість: Навч. посіб. — К.: МАУП, 1997.
64. *Правовое регулирование рационального использования трудовых ресурсов / Отв. ред. А. Р. Мацюк, З. К. Симорот.* — К.: Наук. думка, 1989. — 224 с.
65. *Прокопенко В. І.* Трудове право: Курс лекцій. — К., 1996. — Розд. VII.
66. *Промышленно развитые страны: Перестройка рынка труда и активная политика занятости // Актуальные проблемы Европы.* — 1996. — № 4. — 231 с.
67. *Ринок праці України в 1999 році: Аналіт.-стат. зб. Ювілейний випуск / Державний центр зайнятості М-ва праці та соціальної політики України.* — К., 2000.
68. *Рынок труда и социальная политика в центральной и Восточной Европе.* — М.: ИКЦ “ДИС”.

69. *Рофе А. И., Збыненко В. Г., Ишин В. В.* Рынок труда, занятость населения, экономика ресурсов для труда. — М., 1997. — 152 с.
70. *Самостоятельная занятость и безработица: Информация МОТ.* — Женева, 1990. — № 2. — С. 1–2.
71. *Управління зайнятiстю в умовах трансформації економіки: 36. статей наук. конференції // Персонал.* — 2000. — № 1.
72. *Шаленко М.* Сучасні тенденції розвитку ринку праці України // *Економіка України.* — 1996. — № 9.
73. *Юрлова Н.* Рабсила есть... Механизм регулирования процессов высвобождения и трудоустройства рабочей силы в Украине // *Персонал.* — 1998. — № 2. — С. 26–28.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Державне регулювання зайнятості”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Державне регулювання зайнятості”	4
Теми контрольних робіт (рефератів)	12
Питання для самоконтролю	13
Список рекомендованої літератури	16

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *Л. О. Аврамчук*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-1680

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП